

2012-imi TAC-it pisassiissutillu pillugit Inatsisartunut nassuiaat

November 2013

Siulequt

2012-imi aalisarnermi pisassiissutinik TAC-nillu (Total Allowable Catch = annertunerpaamik pisarineqarsinnaasut) aalajangiinerit pillugit Inatsisartut nassuiaat saqqummiuppara. Inatsisartut pisinnaatitsineq naapertorlugu aalisarnermi TAC-nik pisassiissutinillu Naalakkersuisut ukiut tamaasa aalajangiisarput pisassiiissutillu taakku agguaattarlugit. Nassuiaammi nassuiarneqarput ilaatigut pisassiissutit ataasiakkaat pilersarnerannut tunngavik, ilaatigullu pisassiissutit Kalaallit Nunaata nunallu Kalaallit Nunaata aalisarnek pillugu isumaqatigiissusiorfigisaata akornanni tamassuma kingorna kingorna qanoq agguanneqartarnerat. Nassuiaammi 2012-imut TAC-t pisassiissutillu allaaserineqarput, tassunga ilanngullugit ukiup ingerlanerani allannguutit.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq
Karl Lyberth
Nuuk, november 2013

Saqaani assimi takutinneqarpoq raajanik kilisaat Qaqqatsiaq aalisariarluni Sisimiuniit aallartoq.
Pissarsivik: Royal Greenland.

2012-imi TAC-nik pisassiissutinillu Inatsisartunut nassuiaat

Imarisai:

2. AALLAQQAASIUT.....	5
3. KALAALLIT NUNAANNI AALISARNERMI ANINGAASAQARNEQ PILLUGU NASSUIAAT.....	5
3.1 Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aningaasaqarneq	5
3.2 Raajat	6
3.3 Qalerallit	7
3.4 Saarullit.....	7
3.5 Aalisakkat allat.....	8
3.6 Avammut tunisat tamarmisut	8
4. RAAJAT.....	8
4.1. Kalaallit Nunaata Kitaa	8
4.1.1. 2012-imi TAC-mik aalajangiineq	8
Takussutissiaq 1: Kalaallit Nunaata Kitaani biologit siunnersuisarnerat 2004 – 2012 (tonsit)	8
4.1.2. Avataasiorluni aamma sinerissap qanittuani aalisarnermut pisasiissutinik agguaaneq.....	9
4.2. Tunu.....	9
4.2.1. 2012-imut TAC-mik aalajangiineq	9
Takussutissiaq 2:Tunumi raajarniarnermut biologit siunnersuutaat 2004-2012 (tonsit).	9
4.3. Nunat tamat imartaanni raajanik pisassiissutit	9
4.3.1. Flemish Cap-imi raajat (NAFO-mi sumiiffik 3M).....	9
4.3.2. Grand Bank-imi raajat (NAFO-mi sumiiffik 3L).....	10
4.3.3. Svalbardip eqqaani raajat	10
5. AALISAKKAT ALLAT	11
5.1. Kalaallit Nunaata kitaa	11
5.1.1. Qalerallit.....	11
5.1.2. Tupissutit.....	11
5.1.3 Suluppaakkat	11
5.1.4. Nataarnat	11
5.1.5. Qeeqqat.....	12
5.1.6. Ammassaat	12
5.1.7. Saattuut	12
Tabeli 3: Avataasiorluni saattuarniarnermut pisassiissutit 2003-2012 (tonsit).....	12
5.2. Tunu.....	12
5.2.1. Qalerallit.....	12
5.2.2. Imminnguit	13
5.2.3. Suluppaakkat naqqasiortut	13
5.2.4. Nataarnat	13
5.2.5. Qeeqqat.....	13
5.2.6. Ammassaat	13
5.2.7. Blåhvillingit (misileralluni aalisarneq).....	14
5.2.8. Ammassassuit (misileraalluni aalisarneq).....	14
5.2.9. Makrelit (misileraalluni aalisarneq)	14
5.2.10. Misileraalluni aalisarnerit allat.....	15

5.3. Kalaallit Nunaat kitaa Tunulu	15
5.3.1. Saarullit	15
5.3.2. Suluppaakkat ikerinnarsiortut	15
6. Sinerissap Qanittuani Aalisarneq	15
6.1 Raajat	15
Tabeli 4: Sinerissap qanittuani 2004 – 2012 raajaniarnermut pisassiissutinit pisassat (tonsit)	15
6.2. Saattuut	16
Tabeli 5: Sinerissap qanittuani sattuarnermut TAC-it 2004 – 2012 (tonsit).....	16
6.3. Uiluut	16
Tabeli 6: Saattuarniarnermut TAC 2004 – 2012 (tonsit).	16
6.4. Qalerallit	17
Tabeli 7: Sinerissap qanittuani qaleralinniarnermut TAC 2007-2012(tonsit).....	17
6.5. Saarullit	17
Tabeli 8: Sinerissap qanittuani saarullinniarnermut TAC 2009 – 2012 (tonsit).	18
6.7. Kapisillit	18
7. KALAALLIT NUNAATA NUNALLU KALAALLIT NUNAATA AALISARNEQ PILLUGU ISUMAQA-TIGIISSUSIORFIGISSAASA AKORNANNI PISASSIISSUTINIK AGGUAANEQ	18
7.1. EU	18
Tabeli 9: EU-p Kalaallit Nunaata kitaani aalisarsinnaatitaanera 2007-2012 (tonsit)...	19
Tabeli 11: Kalaallit Nunaata kitaani Tunumi EU-mut pisassiissutit (tonsit).	19
7.2. Savalimmiut	19
7.3. Norge	20
Tabeli 12: Norgep Kalaallit Nunaata eqqaani 2012-imi pisassai (tonsit).	20
7.4. Ruslandi	20
Tabeli 13: Ruslandip Kalaallit Nunaata eqqaani 2012-imi pisassai (tonsit).	21
7.5. Islandi	21
7. 6 Nunat marluk aamma nunat arlallit suleqatigiinerat	21
8. Ilanngussaq 1: Avataasiorluni aalisarneq 2012-imi pisassat	23
Ilanngussaq 2: Sinerissap qanittuani aalisarneq 2012-imi pisassat	24

1. Tunuliaqut siunertarlu

Inatsisartut inatsisaanni nr. 18, 31. oktober 1996-imeersumi § 5, imm. 1 aamma 2 naapertorlugit Kalaallit Nunaata imartami oqartussaaffigisaani aalisakkanik 2012-imi TAC-nik pisassiisutinillu aalajangiinerit pillugit Naalakkersuisut matumuuna Inatsisartunut nassuiaapput.

2. Aallaqqaasiut

Kalaallit Nunaata aalisarnermi oqartussaaffigisaani aalisakkanik assigiinngitsunik arlalinnik TAC-nik Naalakkersuisut ukiut tamaasa aalajangiisarput. Kalaallit Nunaanni aalisarnermut nunanullu Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumaqatigiissusiorfigisaanut Naalakkersuisut pisassiisutinik tamassuma kingorna agguasarput.

Biologit siunnersuinerat tunngavigalugu TAC-nik aalajangiisoqartarpoq. Siunnersuinermi nunat tamat immami ilisimatusarner/aalisarnermik aqutsinermi suleqatigiiffiinit ICES-imit (International Council for the Exploration of the Sea) aamma NAFO-imit (Northwest Atlantic Fisheries Organization) paasissutissat tunngavigalugit, tassani kalaallit biologit Atlantikup Avannaani suleqatit nunanit arlalinneersut suleqatigisarpaat. Logboginit paasissutissat aalisagaqasutsimik nalunaarsuinermi aamma pingaartuupput. Aalisakkat assigiinngitsut pillugit paasissutissat nalinginnaasumik junip qaammataani aammalu raajat saattuallu pillugit siunnersuinerit novemberimi tunniunneqartarput.

Naalakkersuisut TAC-nik aalajangiinnginneranni Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aalisarneq pillugu inatsimmi § 32, imm. 3 naapertorlugu tusarniarneqartussaapput. Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni maannakkut ilaasortaapput GA aamma KNAPK kiisalu taasisinnaatitaatanik ataatsimeeqataasartut arlallit, tassunga ilanngullugit SIK, NUSUKA, KANUKOKA, AVATAQ, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Pingortitaleriffik, Kalaalli Nunaanni Aalisarnermut Akuersissutinik Nakkutilliivik, Inuussutisarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik kiisalu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik.

3. Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aningaasaqarneq pillugu nassuiaat

3.1 Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aningaasaqarneq

Kalaallit Nunaannit avammut tunisat tassaanerupput aalisakkanit qalerualinnillu tunisassiat, 2012-imi kvartalini 1-3 Kalaallit Nunaannit avammut tunisat tamarmiusut 92 %-it misaaniillutik¹, tamannalu 2011-imi kvartalini 1-3 sanilliullugu 1,5 procentpointinik qaffariarneruvoq. Aalisakkat qaleruallillu avammut tunisat tassaanerupput raajat, qalerallit saarulliillu.

Ataani immikkoortuni nassuiarneqarput raaja, qalerallit saarulliillu avammut tunisat nalingi, taakkulu 2012-imi kvartalini 1-3 Kalaallit Nunaannit avammut tunisat tamarmiusut 81 %-it misaaraat, taakkunannga raajat avammut tunisat avammut tunisaat tamarmiusut 50 %-eraat. Tamannali 2011-imi kvartalini 1-3 sanilliullugit 5 procentpointinik appariarneruvoq, tassani raajat 55 %-iullutik.

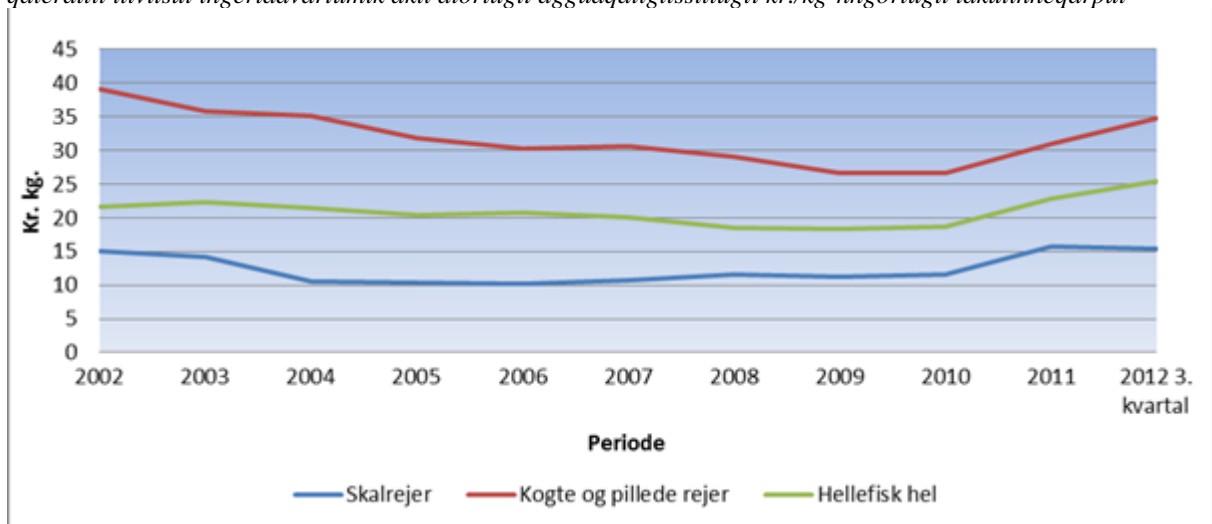
Kalaallit Nunaata avammut tuniniaanera Danmarkki aqqusaarlugu Islandiniluunniit aqqusaarlugu pisarneruvoq, tunisassarpasuillu tamassuma kingorna EU-mi nunat allanut EU-lluunniit avataanut avammut tuneqqinneqartarput.

¹ Naatsorsueqqissaarisarfik, Nunanut allanut tunisat kvartalit 1-3 2012, 2012:4.

Atuisartut ukiuni kingullerni tunisassiat MSC-mit akuerisat ujartuleriartornikuuaat. Tamassuma kinguneranik tuniniaavinni tunineqartartut taamatut amerlatigiinnassappata akuerissuteqartarneq pisariaqarpoq. Taamaammatt Kalaallit Nunaanni aalisarnermik inuussutissarsiorlut siullermik raajat piffissarlu sivisunerusoq eqqarsaatigalugu qalerallit aalisakkallu allat MSC-mit akuerineqarnissaat soqutigisorujussuaat.

2012-imi raajat pillugit biologit siunnersuineranni pisat ikiliseqqinneqarnissaat inassuteqaatigineqarpoq. Taamaammatt Naalakkersuisut aalajangiippat 2012-imi TAC 2011-imit appartineqassasut. Taamaalilluni avammut tunineqartut amerlassusaanni aamma takuneqarsinnaavoq, tassa *raajat qaleruallit aamma raajat uutat qalipaajakkallu*. Qalerallit pillugit siunnersuinerit ukiuni kingullerni allanngorpiarnikuunngillat. Avammut tunisat amerlassusaasa appararnerat raajat uutat qalipaajakkallu aamma qalerallit ilivitsut agguaqatigiissillugu akiinit ilaatigut matussuserneqarput, tamaannalu takussutissiami 1-imi ataaniittumi ersippoq.

Takussutissiaq 1. Avammut tunisat pingaarnerit pingasut raajat qaleruallit, raajat uutat qalipaajakkallu aamma qalerallit ilivitsut ingerlaavartumik akii atorlugit agguaqatigiissillugit kr./kg-nngorlugit takutinneqarput

Pissarsivik: Naatsorsueqqissaarisarfik: Avammut niuerneq kvartalit 1-3 2012 2012:4

3.2 Raajat

Raajanik avammut tuniniaaneq immikkoortunut marlunnut agguarneqarpoq – *raajat qaleruallit aamma raajat qalipaajakkat qerisullut (raajat uutat qalipaajakkallu)*. Raajat qaleruallit 2012-imi kvartalini 1-3 agguaqatigiissillugu akii kg-mut 15,46 kr.-iupput, tamassumalu assigaa 2011-mi kvartalini 1-3 saniullugu 5,35 %-inik appararneruvoq. 2012-mi *raajanik qalipalinnik* avammut tunisat amerlassusaat 2011-mi kvartalini 1-3 saniullugu 9,5 %-imik appararput. Akit appararnerat amerlassutsit appararnerannut saniullugu kinguneqarpoq avammut tunisat nalingisa tamarmiusut 2011-mi kvartalini 1-3 avammut tunisat nalinginut sanilliullugu 76,8 mio.kr.-nik appararnerannik.

2012-imi kvartalini 1-3 *raajat uutat qalipaajakkallu* akii kg-mut 4,63 kr.-nik qaffariarput, tamannalu 2011-mi kvartalini 1-3 saniullugu 15,4 %-imik qaffariarneruvoq. 2012-mi kvartalini 1-3 agguaqatigiissillugu akii kg-mut 34,76 kr.-upput. 2012-imi kvartalini avammut tunisat 2011-mi kvartalini 1-3 sanilliullugit amerlassusaat 960 tonsinik imaluunniit 5,7 %-inik appararput. Kisiannili *raajat uutat qalipaajakkallu* avammut tunisat tamarmiusut nalingi 44 mio.kr.-nik qaffariarput.²

² Naatsorsueqqissaarisarfik, Nunanut allanut tunisat kvartalit 1-3 2012 2012:4

Raajat qalipallit aamma *raajat uutat qalipaajakkat* avammut tunisat nalingi 2011-mi kvartalini 1-3 saniullugu ataatsimut isigalugu 32,7 mio.kr.-nik appariarput tamassunga assigalugu 3,2 %-inik appariarnerat. Tamassumunnga pissutaaneruvoq avammut tunisat amerlassusaasa appariarnerat. Kisiannili 5,35 %-imik aamma 9,5 %-imik avammut tunisat amerlassusaasa appariarnerat ilimagisamit annikinneruvoq, tassa Kalaallit Nunaata kitaani kalaallit aalisariutaa-tileqatigiiffiinit pisassiissutit aalajangerneqartut 2011-miit 2012-imut 18,6 %-imik appariar-mata. Avammut tunisat amerlusaasa appariarnerat pisassiissutit appariarnerannit annikinneru-nerinut nassuiaataasinnaagunarpog pisassiissutinik nuussisinnaanermik aaqqiineq, tassani 2011-mi pisarineqanngisut 2012-mut nuunneqarsinnaallutik. Tamassuma saniatigut aalisar-nermut tunngatillugu avammut tunisat nikissimasinnaapput.

Ilimagineqartariaqarporli raajat avammut tunisat nalingi tamarmiusut ukiuni aggersuni anni-killiartussasut, tassa 2013-imut TAC 2012-imut sanilliullugu appartinneqarmata. Aammali ilimagineqarpoq tuniakkat appariarnerisa kinguneranik akit allanngorannginnerussasut.

3.3 Qalerallit

Qalerallit Kalaallit Nunaanni aalisarnermi aalisakkat niuerutigineqartut annersaasa apparaat, avammullu tunineqartut procentinngorlugit 2012-imi kvartalini 1-3 aalisakkat avammut tuni-neqartut tamarmiusut 24,3 %-eralugit. *Qalerallit, qerititat ilivitsut* qalerallinnit avammut tu-nineqartunit 81,92%-iullutik tunisassiat avammut tunineqartut pingaarnersaraat.

2012-imi kvartalini 1-3 akit kg-mut 25,47 kr.-iupput, tamannalu 2011-mi kvartalini 1-3 sa-nilliullugu 2,68 kr.nik annertuneruvoq³. Avammut tunisat annertussusaat 2011-mi kvartalini 1-3 sanilliullugu 0,2 %-imik qaffariarput 34 tonsinik annertussuseqaartunik. Avammullu tunisat annertussusaasa *qalerallinnut, qerititanut ilivitsunut*, taakku 500 tonsinik qaffariarlutik aamm *qalerallinnut tisaasut*, taakku 466 tonsinik appariarlutik agguarneqarput. Suli ammarternagit oqimaassusaat tunngavigalugu naatsorsorlugit avammut tunisat taamaalillutik appariarput. Qalerallinnit tunisassiat akiisa qaf-fariarnerat avammullu tunisat annertussusaasa allanngornerat kinguneqarpoq qalerallit avam-mut tunisat tamarmiusut nalingat 11,44 %-imik imaluunniit 50 mio. kr.-nik qaffariarnerannik. Kisiannili avammut niuernermi kisitsisit tupinnaqutigaat, *qalerallit tisaat qalerallinnit, qerititanik ilivitsunit* tunisassiareqqinneqarnerusarluartut avammut tuninerini akii appasinnerunerat.

3.4 Saarullit

Tunisassiat *sarullit, qerititat ilivitsut* agguaqatigiissillugu akiaat kg-mut 13,86 kr.-voq, taman-nalu 0,93 kr.-nik imaluunniit 7,2 %-inik qaffariarneruvoq. Tunisassiat *saarullit, qerititat ti-saat*, agguaqatigiissillugu akii kg-mut 22,07 kr.-upput, tamannalu 6,39 kr.-nik imaluunniit 22,4 %-imik appariarneruvoq.

Saarullit avammut tunisat 2012-imi kvartalini 1-3 annertussusaat 2011-imi kvartalini 1-3 sa-nilliullugu 708 tonsinik imaluunniit 9,3 %-inik qaffariarput. Tunisassiat *saarullit, qerititat ili-vitsut* avammut tunisat annertussusaat 347 tonsinik imaluunniit 6,6 %-imik qaffariarput, taava *saarullit, qerititat tisaat* avammut tunineranni annertussusaat 214 tonsinik imaluunniit 9,8 %-inik qaffariarput. Saarullinnit tunisassiat tamarmik avammut tunineranni nalingat tamarmiu-soq 5,1 mio.kr.-nik imaluunniit 3,86 %-inik qaffariarpoq. Saarullit avammut tunisat nalingisa qaffariarlaarnerat pissuteqarneruvoq *saarullit, qerititat ilivitsut* kiisalu *saarullit, qerititat ti-saat* qaffariarnerannik.

Nunarsuarmi tuniniaavinni akit Kalaallit Nunaanni tunisinermi akinut sunniuteqartarput, tas-sunga ilanngullugit saarullit tunineqartut akiinut. 2009-mi saarullit akii 2008-mi akiinut sa-nillillugit 40 % - 50 % appariarput. Akit appariarnerat taanna 2011-p tungaanut allan-

³ Naatsorsueqqissaarisarfik, Nunanut allanut tunisat kvartalit 1-3 2012 2012:4

ngorpiangillat, tassani akit annikitsumik kg-mut 60 ørenik qaffariarput imaluunniit tunineranni akii 4,37 kr-iupput. 2012-imi kvartalini 1-3 tunineranni akii qaffariaqqipput, taamaalilluni kg-mut 4,95 kr.-ullutik (ilivitsut)⁴. Nalornarporli aki taanna attatiinnarneqarsinnaanersoq, tassa Barentshavemi saarullinnut 2013-imi TAC annertuumik qaffariartillugu aalajangerneqarmat. Barentshavemi TAC pisat qaffariarnerannik kinguneqassappat nunarsuar-mi saarulliiit tunininarnerannerisa qaffariarnerat kinguneqassanngatsiarpoq Kalaallit Nunaani saarullinninermi tunisinermi akit appariarnerannik.

3.5 Aalisakkat allat

Aalisakkanit qalerualinnillu tunisassat allat tamarmiullutik 2012-imi kvartalini 1- 3 62,9 mio. kr.-nik qaffariarput. Avammut tunineqartut pingarnerat tassaapput suluppaakkat, 12,9 mio. kr.-nik qaffariartut, nipisat suaat 1,3 mio kr.-nik qaffariartut (66 mio. kr), saattuak 6,8 mio.kr.-nik qaffariartut aamma kullerit 2,9 mio. kr.-nik qaffiartut, 2012-inik kvartalini 1-3 aammat-taaq ammassaat 24.106 tonsit avammut tunineqarput, akilerlianilli 2011-mi kvartalini 1 – 3 ammassaat avammut tunisat annikitsuinnaat nalunaarsorneqarput.

3.6 Avammut tunisat tamarmisut

2011-mi kvartilinit 1-3 2012-imi kvarlinut 1-3 qulliunerusumik takuneqarsinnaasoq tassaavoq raajat, qalerallit, sarulliit aamma nipisat suaat akii qaffiarnikut appariarnikulluunniit. Raajat avammut tunineqartut amerlassusaat appariarput, qalerallit allanngorarpallaaratik saqquilliillu amerlassusaat qaffarialaarlutik. 2012-imi kvartalini 1 – 3 avammut tunisat amerlassusaat tamarmiusut 105 tusind tonsiupput, annertungaatsiartumik 22.000 tonsinik qaffariarlutik. Kisiannili ammassaat avammut tunisat amerlassusaat annertuumik qaffariartitsivoq. Ammassaat ilanngutinngikkaanni aalisakkanik qalerualinnillu avammut tunisat tamarmiusut 2.168 tonsinik appariarput. Kisiannili tunisassiat *raajat uutat qalipaajakkallu* kiisalu *qalerallit, qerititat ilivitsut* akiisa qaffariarnerat kiisalu ammassaat avammut tunineqartut kinguneqarput 2012-imi kvartalini 1-3 avammut tunisat nalingi tamarmiusut qaffariarnerannik. 2012-imi kvartalini 1-3 aalisakkanit qalerualinnillu tunisassiat avammut tunineranni nalingi tamarmiusoq 81,9 mio.kr.-ngajannik qaffariarput, tamannalu aalisakkanit qalerualinnillu tunisassiat avammut tunineqartut nalingi tamarmiusut 4,6 %-imik qaffariarneruvoq.

4. Raajat

4.1. Kalaallit Nunaata Kitaa

4.1.1. 2012-imi TAC-mik aalajangiineq

Kalaallit Nunaata Kitaani 2012-imut biologit siunnersuutaat tassaavoq annerpaamik 90.000 tonsinik aalisartoqassasoq. 2011-mut siunnersuut 120.000 tonsiuvoq.

Raajat pillugit biologit siunnersuutaat ukiuni kingullerni imatut oqaasertalerneqarput TAC-p aalajangersimasumik qaffasissusissaanik toqqaannartumik inassuteqaateqartoqanngitsvoq. Tassunga taarsiullugu oqaatigineqarpoq TAC-p aalajangersimasumik peqassutsip illersorneqarsinnaasumik annertussusia ataallugu raajaqassuseq appariaannaasoq. Kalaallit Nunaata Kitaani 2012-imut raajat pillugit siunnersuiner-mi biologit taamaalillutik oqaaseqarput raajaqassuseq TAC tamarmiusoq 90.000 tonsiutillugu allanngoranngitsumik nungutaasaanngitsumillu aalisarnerup qulakkeerneqarneratut nalilerneqartoq. Ukiuni kingullerni siunnersuinerit tabelimi 1-imi takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 1: Kalaallit Nunaata Kitaani biologit siunnersuisarnerat 2005 – 2012 (tonsit)

Siunnersuineq	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012

⁴ Qarasaasiami nalunaarsuiffimmit LULI-mit pissarsiat aamma Naatsorsueqqissaarisarfiup 2012-mi ukiup affaani siullermi aalisakaanik qalerualinnillu tunisanik pisanillu naatsorsuiner-a 2012:2

Kitaa	130.000	130.000	130.000	110.000	110.000	110.000	120.000	90.000
--------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	--------

Pissarsivik: Pinngortitaleriffik.

Kalaallit Nunaata Kitaani 2012-imut TAC 105.000 tonsinut aalajangerneqarnissaa Naalakkersuisut toqqarpaat, tamannalu taamaalilluni siunnersuinermit qaffasinneruvoq, tamannalu EU-mut Canadamullu pisasiissutinik isigininniarnissamik aammallu inuussutissarsiortut isertitaqarnissamik periarfissaqarnissaannik isigininniarnissamik tunngaveqarpoq. 2011-mi TAC 124.000 tonsinut aalajangerneqarpoq.

4.1.2. Avataasiorluni aamma sinerissap qanittuani aalisarnermut pisasiissutinik agguaneq

Pisassiissutit agguarnissaat pillugu isumaqatigiissut KNAPK-p taamanikkullu APK-jusup (maannakkut GA) 2011-mi isumaqatigiissutaat naapertorlugu raajanik pisassiissutit avataasiorluni aamma sinerissap qanittuani aalisarnermut agguanneqartarput. Isumaqatigiissumi, maannakkut Aalisarnerq pillugu Inatsimmi aalajangersarneqarnikuusumi, aalajangersarneqarpoq Kalaallit Nunaata Kitaani kalaallinut raajanik pisassiissutit agguanneqassasut sinerissap qanittuani aalisarnermut 43 %-inik aamma avataasiorluni aalisarnermut 57 %-inik.

Agguanermit tunngavik avataasiorluni aamma sinerissap qanittuani aalisarnerit akornanni pisassiissutinik agguanermit annertuumik pisariillisisoq 2002-mit atuunnikuvoq.

2012-imi TAC-mit tamarmiusumit 105.000 tonsiusumit taamaalilluni angallatinut avataasior-tunut 55.675 tonsit pisassiissutaapput taavalu sinerissap qanittuani angallainut 42.000 tonsit pisassiissutaallutik. Pisassiissutit sinneruttut EU-mut aalisarnermi peqatigiinnissamik isumaqatigiissut naaperlugu angallatinut EU-meersunut 4.000 tonsit pisassiissutaapput aammalu Kalaallit Nunaata Kitaani raajat MSC-mit akuerineqarnissaat siunertaralugu Kalaallit Nunaannit periuseq nutaaq naapertorlugu Canadamut 3.325 tonsit pisassiissutaallutik. Canadamut pisassiissutit sumiiffimmi pineqartumi Canadap imartaata annertussusaa aammalu Canadami raajaqassutsimik procentinngorlugu naliliineq aammalu canadamiut ukiut tallimat kingulliit pisaat tunngavigalugit oqimaaqatigiissitsinikkut naatsorsorneqartarput.

4.2. Tunu

4.2.1. 2012-imut TAC-mik aalajangiineq

Tunumi raajarniarnermut biologit 2012-imi siunnersuutaat 12.400 tonsiuvoq, tamannalu naapertorlugu TAC aalajangerneqarpoq. Siunnersuut TAC-lu 2004-miit allanngornikuunngilaq. Aalisarnermi peqatigiinnissaq pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu 5.100 tonsit EU-mit pisassiissutigineqarput (Norgemut 2.900 tonsinik pisassiissutinit pisassiisseqquttoqarnerata kingorna). Sinneruttut 4.400 tonsit kalaallit angalataannut 2012-imi pisassiissutigineqarput. Tunumi raajarniarneq taamaallaat avataasiorluni aalisarluni ingerlanneqartarpoq. 2004-mit siunnersuinerit takussutissiaq 2-mi takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 2: Tunumi raajarniarnermut biologit siunnersuutaat 2004-2012 (tonsit).

Siunnersu-ineq	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Tunu	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400

Pissarsivik: Pinngortitaleriffik.

4.3. Nunat tamat imartaanni raajanik pisassiissutit

4.3.1. Flemish Cap-imi raajat (NAFO-mi sumiiffik 3M)

Flemish Cap-imi raajarnarneq (NAFO-mi sumiiffik 3M) nunat tamat imartaanni ingerlanneqartarpoq, aalisarnerlu NAFO aqutugalugu killilersorneqarpoq. Aalisarsinnaatitaaneq ullut aalisarfiit atorlugit naatsorneqartarpoq.

NAFO-mi 2010-mi ukiumoortumik ataatsimiinnermi biologit siunnersuinerat naapertorlugu kinguartitsinerup atuutilersinneqarnissaanik aalajanginnerup kingorna Kalaallit Nunaat 2012-imi 2011-tulli ullunik aalisarfissaqanngilaq, tamannalu 2011-mi ukiumoortumik ataatsimiinnermi aalajangiusimaneqarpoq. Kalaallit Nunaat 2010-mi ulluni 258-imi aalisarfissaqar-nikuuvoq, tamannalu ullunut aalisarfiusinnaanikuusunut sanilliullugu affaannangortitsineru-voq. Sanilliussilluni biologit 2009-mi 2010-milu siunnersuineranni inassuteqaataavoq 18.000 aamma 27.000 tonsit akornanni raajat annerpaamik pisarineqarsinnaassasut.

4.3.2. Grand Bank-imi raajat (NAFO-mi sumiiffik 3L)

New Foundlandip avataani Grand Bank-imi (NAFO-mi sumiiffimmi 3L-imi) raajat Canadap aalisarnermi oqartussaaffiata iluaniinneruvoq, kisiannili raajaqarfimmi sumiiffik minnerusoq pingaaruteqartoq nunat tamat imartaaniippoq. Biologit 2012-imut siunnersuineranni inassuteqaatigineqarpoq sumiiffimmi tassani 9.350 tonsit annerpaamik pisarsineqarsinnaassasut, ki-siannili DFG-mi isumaqatigiissutissatut siunnersuut tunngavigalugu 12.000 tonsinut aalaja-ngerneqarpoq, pisassiissutillu 2011-imut sanilliugu 7.200 tonsinik appariarput, tassani TAC 19.200 tonsinut aalajangerneqarluni. 2010-mi TAC 30.000 tonsiuvoq. Taamaalilluni raaja-qassutsip annertuumik appariarnerata kinguneranik annertuumik appaaneq pineqarpoq.

Canadap NAFO-llu 1999-imi isumaqatigiissutaat naapertorlugu Canada sumiiffimmi tassani raajanut TAC-p tamarmiusup 5/6-ia pissavaa, taakkulu 2012-imi 10.000 tonsiupput, tassa nu-nat tamat imartaanni 3L-imi taajat Canadap 200 sømilinik killeqarfiata iluani canadamiut raa-jaataasa ilagimmatsigit. Aammattaaq EU tunineqartarpoq, taakkulu 2012-imi 670 tonsiupput. Sinneruttut siorna 1.330 tonsiusut nunat isumaqatigiissuteqaqataasut allat akornanni isuma-qatigiissut malillugu assigiimmik agguanneqassapput. Kalaallit Nunaat Savalimmiullu NAFO-mi Danmarkip Savalimmiut Kalaallillu Nunaata /DFG) aallartitaasa ilagaat, taamaalil-lutillu pisassiissutit taakku agguaatissalugit.

DFG-li 2003-miilli agguaneq taanna maalaarutigisarpaat, tassa Savalimmiut imartami pif-fissap ingerlanerai aalisartarnertik qimassutsimillu ilisimatusarnermut tapersiisarnertik il.il. pissutigalugit maannakkut agguanermit TAC-mit annertunerusumik pisassinneqarnissamik pi-masaqarsinnallutik isumaqarmata. Taamaammat DFG imartami 3L-imi raajanik imminut pisassippoq, taakkulu 2012-imi 1.241 tonsiupput, Kalaallillu Nunaat taakkunannga 212 tons-inik pisassinneqarpoq. Kalaallit Nunaannut immineerluni pisassiissutit 2011-mi 340 tonsiup-put. Immineerluni pisassiissutit allangornerat TAC-p NAFO-p ukiumoortumik ataatsimiin-nerani aalajangerneqartartup allangornera tunngavigalugu annertussuseqarpoq.

4.3.3. Svalbardip eqqaani raajat

Norgemut 1992-imut aalisarneq pillugu isumaqatigiissuteqarnermi Kalaallit Nunaata uparuar-paa Kalaallit Nunaata/Danmarkip ”aalisarnermi illersuiffiusoq” pillugu norskit namminer-sorlutik nalunaarutaat akuerisinnaanaga, taannalu Norgep Svalbardip eqqaani aalisarnermik killilersuinermi atuutilersippaa. Ukiut tamaasa nunat marluk isumaqatigiiniarneranni Kalaallit Nunaats inissisimanini nalunaarutigisarpaat, tamannalu isumaqatigiissummut ilanngussamut allanneqartarpoq. 2012-imut isumaqatigiissummut ilassut siusinnerusut ator-neqartartuup oqaasertalerneqarpoq:

”Svalbardip eqqaani raajarniarneq eqqarsaatigalugu norskit aallartitaasa oqaatigaat Sval-bardip eqqaani raajarniarneq pillugu peqqussutit 19. juli 1996-imi atuutilersinneqartut ator-tuutinneqassasut. Kalaallit aallartitaasa tassunga atatillugu killilersuineq taanna pillugu isu-martik tusagassiutinut nalunaarummi ersittoq norskit oqartussaasuinut 11. september 1997-imi tunniunneqartoq oqaatigaat.”

Kalaallilli Nunaat 1980-ikkut aallartinneraniilli Svalbardip eqqaani raajarniarnikuunngilaq, kisiannili Kalaallit Nunaat siunissami raajaniarsinnaanermik periarfissani taamaatinngilai. Svalbardip eqqaani raajarniarnermi peqqussutai 1997-imeersut atuuttunut (tassa Kalaallit Nunaata akuerinngisai) tunngatillugu Kalaallit Nunaat kilisaatit tallimat atorlugit ulluni aalisarfiusuni 450-ini raajaniarsinnaavoq.

5. Aalisakkat allat

5.1. Kalaallit Nunaata kitaa

5.1.1. Qalerallit

Pisassiiffiusumi kitaata kujataani (Davis Strædet) avataasiorluni qalerinniarnermut biologit siunnersuinnermini 2012 TAC 14.000 tonsissasoq inassuteqaatigaat, tamannalu ukiuni kingullerni siunnersuisarnermut sanilliullugu allanngunngilaq. Qalerallit aamma Canadap Kalaallillu Nunaat assigiimmik avittarpaat, Davis Strædemilu qaleraleqassuseq allanngoranngitsutut isigineqarpoq. Kalaallit Nunaata aqutseqarfimmi kitaata kujataani (Davis Strædet) 2012-imi pisassissutinit pisassai taamaalillutik 7.000 tonsiupput.

Davis Strædemi TAC assigalugu pisassiiffimmi kitaata avannaani (Baffinip Kangerliumanersua) TAC Canadalu assigiimmik avinneqartarpoq. 2012-imi siunnersuut 13.000 tonsiuvoq, tamanna aamma ukiuni kingullerni siunnersuisarnermut sanilliullugu allanngunngilaq. Kalaallit Nunaata pisassiiffimmi kitaata avannaa (Baffin Kangerliumanersua) 2012-imi pisassiissutinit pisassai taamaalillutik 6.500 tonsiupput.

Ataatsimut qaleraliutit agguanneqarnissaat piluugu Kalaallit Nunaat Canadamut aqutsinissamik suli isumaqatigiissuteqanngilaq, kisiannili maannamut periusaasoq tassaavoq illuatungeriit TAC-ip assigiimmik avinneqarnissaa nipaatumik akuerineqartarnera.

5.1.2. Tupissutit

Kalaallit Nunaat kitaani imminnguit pillugit siorna siunnersuut suli tassaavoq ukiuni aggersuni toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut, tassa iminnguaqassutsip pitsanngoriartornera takuneqarnikuunngimmat. Aalisarnerni allani saniatigut pisat aamma annertunerpaamik killilernerqaarsimasariaqarput.

Aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut suli naliliipput imminnguanik saniatigut pisaqarani qaleralinniartoqarsinnaangitsoq. Taamaammat ukiut siuliitulli 2012-imi 1.000 tonsinik saniatigut pisassiinissaq Naalakkersuisut aalajangerpaat.

5.1.3 Suluppaakkat

Kalaallit Nunaanni nunarsuup toqqaviani Suluppaakkat angisuut (*Sebastes marinus*) pillugit biologit 2012-imut suli siunnersuutigaat toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut. Suluppaakkanik saniatigut pisat annertunerpaamik killilersimaaniartariaqarput.

Naalakkersuisut 2005-2011 assigalugu suluppaakkanik angisuunik 2012-imi 1.000 tonsinik saniatigut pisassiinissaq aalajangerpaat.

5.1.4. Nataarnat

Nataarnat pillugit biologit siunnersuuteqanngilaat, nataarnanillu pisat siunnersuinnermut atagussanik paasissutissanik katersuinnermut atatillugu killeqartorujussuupput.

Naalakkersuisut aalajangiipput 2012-imi 1.000 tonsinik nataarnanik pisassiisoqassasoq, tamannalu 2011-mut sanilliullugu allanngunngilaq. Aalisarnermik Peqatigiinniissamik Isumaqatigiissut naapertorlugi EU 200 tonsinik pisassinneqarpoq, sinneruttullu 800 tonsit ~~ta~~ kitaani qaleralinniarnermut atatillugu saniatigut pisassatut pisassiissutaapput.

5.1.5. Qeeqqat

Biologit 2012-imut suli inassuteqaateqarput qeeqqat toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut. Taamaammat raajarniarnermi saniatigut pisat annertunerpaamik killilersimaarneqartariaqarput. Qeeraqassuseq pitsanngoriaateqartot ukiuni kingullerni paasineqarpoq, tamassumalu ne-riunarsisippaa qeeqqat ikkarnersani siunissami amerleqqissasut. Naalackersuisut 2012-imut 1.000 tonsinik saniatigut pisassanik pisassiipput, tamannalu 2011-imut sanilliullugu allanngunngilaq.

5.1.6. Ammassaat

Kalaallit Nunaata kitaani ammassaqassutsimik naammattumik ilisimasaqannginneq pissutigalugu biologit siunnersuuteqanngillat. Ukiuni 1997-1999 aamma 2010-mi 25.000 tonsinik pisassiisoqarpoq, ammassanniartoqanngilarli. Taamaammat 2011-mi 2012-imiluunniit pisassii-soqanngilaq, kisiannili raajarniarnermut atatillugu 2012-imi 3.000 tonsinik saniatigut pisassanik pisassiisoqarpoq.

5.1.7. Saattuut

2012-imi avataasiorluni saattuarniarnermut biologit siunnersuutaat 2011-mut sanilliullugu allanngunngilaq, tamannalu isumaqarpoq aqutsiveqarfimmi Qeqertarsuup Tunuani annertunerpaamik 150 tonsinik aqutsiveqarfimmilu Nuuk-Paamiut 1.000 tonsinik pisaqartoqassasoq.

Naalackersuisut 2012-imi aalajangiipput avataasiorluni saattuarnermut TAC 500 tonsinut aalajangerneqassasoq, tamannalu 2011-mut sanilliullugu allanngunngilaq. Pisassiissutit Aalisarnermik Peqatigiinnissamik Isumaqatigiissut naapertorlugu taamaallaat angallatinit EU-meersunit aalisarneqarsinnaapput. Avataasiorluni saattuarniarsinnaassutsip killeqarnerata kinguneranik pisassat annertussisaattut inassutteqqatit ataatingaatsiarlugit TAC aalajangerneqarpoq. Tamassumunnga taarsiullugu sinerissap qanittuani 2012-imi sinerissap qanittuani pisassiissutit siunnersuutaasunit qaffasinnerutinneqarput.

Tabeli 3: Avataasiorluni saattuarniarnermut pisassiissutit 2003-2012 (tonsit).

Avataani pisassiissutit	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pisassiissutinit pigisat	8.500	2.405	1.500	1.500	500	500	1.930	900	500	500
Taakunanga EU-mut		1.000	1.000	1.000	500	500	500	500	500	500

Pissarsivik: APNN.

5.2. Tunu

5.2.1. Qalerallit

Tunumi qalerallit Islandi Savalimmiullu peqatigalugit qaleraliutigineqarput. Siusinnerusukkut Islandip imartaani qalorsuarluni aalisarnerup annertunersaa ingerlanneqartarnikuuvoq, ukiuni kingullerni aalisarneq annertusiartortoq Kalaallit Nunaata imartaanut nuukkiartorpoq.

ICES-ip 2012-imut inassuteqaatigaa toqqaannartumik qaleralinniartoqassanngitsoq, ukiunilu kingullerni ajortumik ineriartoqarnerata kinguneranik biologit taamatut siunnersuipput. 2008-mi TAC-tut inassuteqaatigineqartuunniit 15.000 tonsiniit ICES 2010-mi 2011-milu TAC 5.000 tonsinik annertunerpaaffeqassasoq inassuteqaateqarpoq ICRS aamma 2012-imut siunnersuinermini inassuteqaateqarpoq qaleraliqassutsip ineriartornera eqqarsaatigalugu nunat sineriallit aqutsineq pillugu isumaqatigiissusiussasut. Aamma Islandip, Kalaallit Nunaata aamma Savalimmiut imartaanni qalerallit tamarmiusut pillugit siunnersuisoqarpoq.

Island ICES-ip siunnersuineri malinnagu kisiannili Islandimi namminermit biologit siunnersuinerat naapertorlugu 2012-imut TAC-mik 13.000 tonsinik aalajangiivoq. Taamaammat Naalackersuisut 2012-imut TAC-mik 13.000 tonsinik nammineerlutik aalajangiipput, tassani

takutinniarneqarluni Kalaallit Nunaat Islanditulli qaleralinniarsinnaatitaasoq. Savalimmiut pi-sassaqqanngillat, kisiannili ullut aalisarfissat atorlugit aalisarnermik killilersuillutik, Savalimmiullu pisisartagaat killeqartorujussuupput.

Iluatsitsiviunngitsunik isumaqatigiinniartareerluni, kingullermik 2008-mi 2009-milu, siunerna isumaqatigiinniartareerluni, Islandi Kalaallillu Nunaat aalisarnermik ingerlatsisuusut anner-saattut marluusut, iluatsippaat tunumi qaleralinnik aqutsineq pillugu isumaqatigiissusiorneq qaleralinnillu pisassiissutit agguarneqarlutik. Tamanna ilaatigut kinguneqarpoq TAC 2015-inip tungaanut biologit siunnersuinerannut naleqqussarneqassasoq, tamassumalu kingorna pif-fissamat sivisuumut aqutsinermut pilersaarut atuutillassasoq.

Nunat marluk isumaqatigiissutaat naapertorlugi Kalaallit Nunaat EU-mut, Ruslandimut Nor-gemullu Tunumi qaleralittassiivoq, tamassumalu kingorna pisassiissutit sinneruttut 5.030 ton-sit kalaallit angalaataannut 2012-imi pisassiissutigineqarput.

5.2.2. *Imminnguit*

Tunumi 2012-imut imminnguit pillugit biologit aamma siunnersuuteqanngillat. Maannakkut aalisarnerup takutippaa imminguaqassuseq appassisorujussuaq. 2012-imut TAC 1.000 tonsinut aalajangerneqarpoq, taakkulu qaleralinniarnermut atatillugu saniatigut pisatut pisa-siissutaapput.

5.2.3. *Suluppaakkat naqqasiortut*

Suluppaakkat naqqasiortut assigiinngitsut marluupput: suluppaakka angisuut (*Sebastes mari-nus*) aamma suluppaakkat itisoormiut naqqasiortut (*Sebastes mentella*). Suluppaakkat taakku Kalaallit Nunaata Islandip Savalimmiullu imartaanniupput. Aalisarnerup annertunersaa Islan-dip imartaani ingerlanneqarpoq.

ICES-imi biologit 2012-imut inassueqaataat tassaavoq Tunumi, Islandimi Savalimmiunilu ta-mani suluppaakkat angisuut (*Sebastes marinus*) amerlanerpaamik 40.000 tonsit pisinere-qassasut. ICES Tunumi suluppaakkat itisoormiut naqqasiortut pillugit siunnersuuteqanngilaq. Taamaammatt Kalaallit Nunaata ICES qinnuivigaa suluppaakkat assigiinngitsut taakku marluk pillugit siunissami siunnersuuteqartarnissaq siunertaralugu Tunumi suluppaagaqassuseq an-nertunerusumik misissoqqullugu. Ilimagineqarpoq ICES 2013-ip ingerlanerani paasisaminik saqqummiissasoq. Kalaallit Nunaata suluppaakkat assigiinngitsut taakku pillugit Tunumi 2012-imut TAC 8.500 tonsinut Kalaallit Nunaata kitaani 1.000 tonsit aalajangerpai, taakkulu 2011-mut sanilliullugit allanngunngillat.

5.2.4. *Nataarnat*

Tunumi nataarnat pillugit biologit suli siunnersuuteqanngillat. Nalaakkersuisut 2007-2011-tuulli 2012-imut TAC 2.000 tonsinut aalajangerpaat. Tamassumunnga pissutaaneruvoq EU Norgelu aalisarnermi peqatigiinnissamik isumaqatigiissut aamma nunat marluk isumaqa-tigiissutaat naapertorlugi pisassinneqarnerat, taakkulu 2012-imi 1.200 tonsiupput 160 tons-iullutillu. Taamaalilluni 640 tonsit kalaallit angallataannut sinnerupput, taakkulu aamma sa-niatigut pisatut pisassiissutaapput.

5.2.5. *Qeeqqat*

Tunumi qeeqqat pillugit biologit suli siunnersuuteqanngillat. Naalakkersuisut 2012-imut sa-niatigut pisanut pisassiissutit 1.000 tonsit aalajangerpaat, taakkulu ukiut siuliinut sanilliullugit allanngunngillat.

5.2.6. *Ammassaar*

Imartani Jan Mayenip Islandip aamma Kalaallit Nunaata akornanni ammassaat ataatsimut am-massaataapput, taakkulu Norgep, Islandip aamma Kalaallit Nunaata akornanni isumaqatigiis-

sutikkut killilersorneqarput. Nunat taakku pingasut Islandimi Immami Iisimatusarnermut Istituttimit siunnersuineq tunngavigalugu TAC-mik aalajangiisarput.

Ammassaat pillugit isumaqatigiissut assigiinngiaartuuvoq TAC arlaleriarluni aalajangerneqartarluni ukioq pisassiiffik tassaavoq 20. junimiit ukiumi tulliuuttumi 30. april tikillugu. Ammassaat Tunumi majimi junimilu eqqissisimatitaapput. Nalinginnaasumik junimi TAC-ugal-lartoq aalajangerneqartarpoq inaarutaasumillu TAC ukiumi tulliuuttumi februar/martsimi aalajangerneqartarluni. Nunat taakku pingasut akornanni pisassiissutit inaarutaasumik agguarnerat inaarutaasumik TAC aallaavigalugu naatsorneqartarput.

Piffissami 2011/2012-imi inaarutaasumik TAC 765.000 tonsinut aalajangerneqarpoq. Nunat pingasut isumaqatigiissutaat naapertorlugu Kalaallit Nunaata 11 %-ii pisassarai, tassa piffissami aalisarfiusumi 2011/2012-imi 84.150 tonsit, taakkunangalu Aalisarneq pillugu peqatigiinnermik isumaqatigiissut naapertorlugu EU-p Kalaallit Nunaata pisassiissutinit pisasaanit 70 %-inik pisassinneqartarpoq. Taamaammatt EU-p 58.905 tonsit pisassarai, kisiannili inaarutaasumik TAC 84.150 tonsiusoq TAC-iugallartumit 2.541 tonsinik qaffasinnerumik aalajangerneqarmat TAC-p qaffaassutaa Kalaallit Nunaata Kalaallit Nunaanni alisariutaatileqatigiiffimmut pisassiissutigaa, taamaalilluni EU-p pisassai 56.364 tonsiullutik. Kalaallit Nunaanni aalisarnermut taamaalilluni piffissami aalisarfiusumi 2011/2012-imi ammassaat 27.786 tonsit pisassiissutigineqarput.

5.2.7. Blåhvillingit (misileralluni aalisarneq)

Blåhvillingit nunat sineriallit ataatsimut aalisagaatigaat, TAC-imit amerlanerpaat nunat sineriaqarfiusut EU-mut, Norgemut, Savalimmiunut Islandimullu pisassiissutigineqartarlutik. Kalaallit Nunaat NEAFC-imi isumaqatigiissuteqaqataasutut blåhvillingink annikitsunik pisassinneqarpoq, taamatullu aamma Ruslandi aamma nunatut sinerialittut akuerisaanngitsoq.

Nunat sineriallit isumaqatigiissutigaa blåhvillinginik 2012-imut TAC 391.000 tonsiussasoq, Kalaallit Nunaat taakkunanga 2.117 tonsinik pisassinneqarluni. 2011-imut sanilliullugu anertuumik qaffaasoqarpoq, tasani pisassiissutit 217 tonsiullutik, tamannalu biologit siunnersuutaasa allanngornerannik pissuteqarpoq. Pisassiissutit sumiiffimmi NEAFC-ip Savalimmiullu imartaanni aalisarneqarsinnaapput.

Naalackersuisut aamma Kalaallit Nunaata imartaanni misileraalluni aalisarnermut 2012-imi pisassiissutinik 10.000 tonsinik aalajangiipput. Kalaallilli Nunaata imartaanni pisat killeqartorujusuupput. Blåhvillinginik pisat 400 tonsit missaaniipput.

5.2.8. Ammassassuit (misileraalluni aalisarneq)

Tunumi ammassassuarnik biologit 2012-imut suli siunnersuuteqanngillat, tassa misileraalluni aalisarneq nutaajusorujussuaq pineqarmat. Naalackersuisut 2011-misuulli Kalaallit Nunaata imartaanni 2012-imi 10.000 tonsinik misileraalluni aalisarnermut pisassiipput. Kalaallilli Nunaata imartaanni pisat killeqartorujussuupput. Ammassassuarnik pisat 300 tonsit missaaniipput. Kalaallit Nunaat aammattaaq nunat tamat akornanni ammassassuarnik 2012-imi 2.350 tonsinik pisassinneqarpoq, taakkulu Norgep Savalimmiullu kiisalu nunat tamat imartaanni aalisarneqarsinnaapput. 2011-mi pisassiissutit taakku 3.000 tonsiupput.

5.2.9. Makrelit (misileraalluni aalisarneq)

Makrelit pillugit biologit siunnersuuteqanngillat, tassa misileraalluni aalisarneq nutaajusorujussuaq suli pineqarmat. Naalackersuisut misileraalluni aalisarnermut aallaqqaammut 10.000 tonsinik pisassiipput, kisiannili ukiup ingerlanerani pisat annertummata misileraalluni aalisarnermut pisassiissutit qaffanneqarput taammalillunilu 2012-imi 12.000 tonsinngorlutik.

5.2.10. Misileraalluni aalisarnerit allat

Tamassuma saniatigut guldlaksinik misileraalluni aalisarnermut pisassiissutit 10.000 tonsit akuersissutigineqarput, kisiannili aalisarnermi tassani pisanik nalunaaruteqartoqanngilaq.

5.3. Kalaallit Nunaat kitaa Tunulu

5.3.1. Saarulliit

ICES-ip sulii inassuteqaatigaa saarulliit 2012-imi toqqaannartumik aalisarneqassanngitsut.

2012-imit avataasiorluni saarullinniarnermut aqutsinissamik pilersaarut 2011-mi akuerineqar-toq naapertorlugu misileraalluni aalisarnermut 5.000 tonsit aalajangerneqarput, taakkulu 2011-mut sanilliullugu allanngunngillat, takkunangalu EU 2.000 tonsinik Norgelu 750 tonsinik pisassinneqarput. Taamaalilluni Kalaallit Nunaanni 2012-imi pisassiissutit sinneruttut 2.250 tonsiupput.

5.3.2. Suluppaakkat ikerinnarsiortut

Ikerinnarsiortunik suluppaagarniarneq Irmignerhavip avammut kangiani annertunerpaamik ingerlanneqartarpoq, taavalu Islandip Kalaallillu Nunaata akornanni Irmingerhavimi allani an-nikinnerusut pisarineqartarlutik.

ICES siunnersuinerani 2010-miilli suluppaakkat ikerinnarsiortut marlunnut avinneqarput 1) *suluppaakkat qaffasinnerusumiittut*, tassani 2012-imit siunnersuutit 0 tonsiullutik, tamannalu 2011-mut sanilliullugu allanngunngilaq aamma 2) *suluppaakkat iterusumiittut*, tassani 2012-imit siunnersuutit 32.000 tonsiupput, tamanna 2011-mut sanilliullugu qaffaaneruvoq, tassani 20.000 tonsit siunnersuutigineqarlutik.

Suluppaakkanik aqutsineq, tassunga ilanngullugu TAC-mik aalajangiineq, NEAFC-imi taak-ku pillugit isumaqatigiissuteqartartut akornanni ingerlanneqartarpoq isumaqatiginiutigineqar-lunilu.

Suluppaakkanik aqutsineq agguaanerlu pillugit ukiumut arlalinnut isumaqatigiissutaagallartoq Kalaallit Nunaata, Savalimmiut, Norgep, EU-p Islandillu akornanni kisiannili Rusland isuma-qatigiissummi ilaanngitsoq pinnagu 2011-imi isumaqatigiissutaasoq aallaavigalugu TAC ap-partikkiartuaarneqartoq agguanneqartarpoq.

2012-imit TAC taamaalilluni siumut 32.000 tonsinut aalajangerneqarpoq, Islandimut 31,02 %-it, DFG-mut 28,98 %-it (taakkunanga Kalaallit Nunaat 22,25 %-inik Savalimmiullu 6,73 %-inik pisassinneqarlutik, Ruslandimut 20,70 %-it, EU-mut 15,45 %-it kiisalu Norgemut 3,85 %-it pisassiissutigineqarlutik. Kalaallit Nunaannut 2012-imit pisassiissutit 7.120 tonsiupput (22,25 % / 32.000 tons), kisiannili 2011-mut pisassiissutinik nuussereermermi 6.900 tonsinut appartinneqarlutik, taakkulu 2012-imit inaarutaasumik pisassiissutaapput.

6. Sinerissap qanittuani aalisarneq

6.1 Raajat

Sinerissap qanittuani aalisariutinut Kalaallit Nunaata kitaani raajanik pisassiissutit Aalisarneq pillugu inatsimmi § 5, imm. 3 naapertorlugu 43 %-iupput (aamma tak. immikkoortoq 3.1.2), tamannalu kinguneqarpoq 2012-imi raajanik pisassiissutinut pisassat 42.000 tonsiunerannik. Sinerissap qanittuani 204-miilli raajanik pisassiissutinut pisassat tabelimi 4-mi takuneqarsin-naapput.

Tabeli 4: Sinerissap qanittuani 2004 – 2012 raajaniarnermut pisassiissutinut pisassat (tonsit)

15/23

Sinerissap qanittua	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
---------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

* Sumiiffimmi eqqissimatitsineq pissutigalugu 2003-mi matuneqarpoq.

** Sumiiffiup matuneqarnikuunngitsup avataani killeqanngitsumi aalisartoqarsinnaavoq.

Pissarsivik: APNN.

6.4. Qalerallit

Biologit 2012-imut suli inassuteqaateqarput sinerissap qanittuani qalerallinnik pisassiiviit pingasunik immikkoortunik aqutsiveqarfeqassasoq, Qeqertarsuup Tunua, Uummannaq aamma Upernavik. Sumiiffinnut siunnersuisarneq Namminersorlutik Oqartussat qinnuiviginninnerisa kingorna ukiunut marlunnet 2011-mut 2012-imullu inassuteqaateqartoqarpoq.

Inuussutissarsiutigalugu aalisarnermi piffissap ingerlanerani paasissutissat biologillu misissuinerisa piffissami sivikitsumi ingerlanneqarsimera pissutigalugit aqutsiveqarfinni Upernavimmi aamma Kalaallit Nunaata sinnerani naliliinermik biologit nutarterisinnaanngillat. Tamassuma kinguneranik sumiiffinni taakkunani 2012-imut pisassiissutit qaffasissusissaannik inassuteqaateqartoqarsinnaanngilaq. Paasineqarporli aqutsiveqarfinni Upernavimmi aalisarneq allanngorarpallaanngitsaq, kisiannili ukiuni marlunni agguaqatigiissillugu qalerallit miliartorput.

Aqutsiveqarfimmut Qeqertarsuup Tunuanut 2012-imi pisassat annertunerpaamik 8.000 tonsiussasut inassuteqaatigineqarpoq, tamannalu 2011-mut sanilliullugu allanngunngilaq. Tamannut tunngasumik naliliineq tassaavoq qaleraleqassasuseq ukiuni kingullerni appariaortoq. Kisiannili biologit misissuinerisa takussutissippaat qalerallit suffisarnerat annertusiartortoq. Tamanna qalerallit amerliartornerannut tapersiisinnaavoq.

Aqutsiveqarfimmut Uummannamut inassuteqaatigineqarpoq 2012-imi pisat 5.000 tonsit qaangissanngikkaat, tamannalu 2011-mut sanilliullugu allanngunngilaq. Naliliinerup kingorna qaleraleqassutsip allanngorneranik takussutissaqanngilaq. Agguaqatigiissillugu angissusaat apparialaarpoq, kisiannili 2007 – 10 logbogit takutippaat allanngoriartoqanngitsaq imaluunniit annikitsumik alliaartortut.

Naalackersuisut aalajangiipput aqutsiveqarfinni taakkunani pingasuni 2012-imut TAC 2011-mut sanilliullugu allanngortinnagu aalajangerneqassasoq. Naalackersuisulli augustimi aalajangiipput aqutsiveqarfinni taakkuani pingasuni TAC 300 tonsinik qaffanneqassasoq, tamannalu ataani tabeli 7-imi takuneqarsinnaavoq.

Tabeli 7: Sinerissap qanittuani qalerallinniarnermut TAC 2007-2012(tonsit).

Pisassiivik	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Qeqertarsuup Tunua	12.500	12.500	8.800	8.800	8.000	8.300
Uummannaq	5.000	5.750	5.000	5.799	6.000	6.300
Upernavik	5.000	6.000	6.000	6.500	6.500	6.800
Qalerallit katillugit	22.500	24.250	19.800	21.099	20.500	21.400

Pissarsivik: KANUAANA.

Aammattaq sumiiffiit pisassiiviusut avataanni Qaanaami, Tunumi aamma Kalaallit Nunaata kujataata kitaani sinerissap qanittuani annikitsumik aalisartoqartarpoq.

6.5. Saarullit

Biologit siunnersuineranni inassuteqaatigineqarpoq suffisartut pitsaanerpaamik amerliartortitsisinniarlugit suli toqqaannartumik aalisartoqassanngitsaq. Naalackersuisulli aalajangiipput inuussutissarsiortut isertitaqarnissamik periarfissinniarlugit peqassutsillu ineriartortinneranik inuussutissarsiortut takusartagaat tunngavigalugu 2012-imut TAC 15.000 tonsinut aalaja-

ngerneqassasoq, tamannalu 2011-mut sanilliullugu pisassiissutinik 3.500 tonsinik qaffa-neruvoq, soorlu ataani tabelimi 8-mi takuneqarsinnaasoq.

Tabeli 8: Sinerissap qanittuani saarullinniarnermut TAC 2009 – 2012 (tonsit).

Sinerissap qanittua	2009	2010	2011	2012
TAC	10.000	8.500	11.500	15.000

Pissarsivik: KANUAANA.

6.7. Kapisillit

Kapisillit noorartorujussuusarput aammalu Atlantikup avannaani kapisilinnik aqutsiveqarfik NASCO (North Atlantic Salmon Conservation Organization) aqutugalugu killilesorneqarlutik.

ICES-imi biologit siunnersuuneranni 2012-imut peqassuseq navianartorsiortorujussuuvoq, 2009-miilli taamaannikuulluni. Naliliisoqarpoq kapisileqassasoq piffissap ingerlanerani ap-pasissusorujussuaq, maannamullu iluuserineqartut peqassutsip pitsanngoriartortinneqarnera-nut ikiuutaasutut isikkoqarput. Taamaalluni Kalaallit Nunaat 2002-miilli ukiumut 20-40 ton-sinik taamaallaat nammineq atugassanik aalisartarnerata sunniuteqarneranik takussutissaqan-ngilaq.

NASCO-mi 2012-imi ukiumoortumik ataatsimiinnermi Kalaallit Nunaat isumaqatigiinnir-nermi aammaarluni angusaqanngilaq, tassani nammineq atugassanik 2012-imi kapisilinniar-nissaq akuersissutaalluni. Ukiut siulissa akerliannik 20-40 tonsit akornanni pisassiisoqarpoq, tamannalu annerpaaffiunngilaq pisassiissutilluunniit annerpaaffiginagu, kisiannili pisassiissu-tinut najoqqutassaanerusutut inuussutissarsiuutigalugu aalisartut tunisassaannik pisassiissutit qaffasinnerpaaffissaattut 35 tonsiussasut aalajangerneqarpoq, taakkulu taamaallaat nunami namminermi tuniniaavinnut pisassiissutigineqarput, tassa Kalaallit Nunaat NASCO-mi isu-maqatigiissut naapertorlugi kapisilinnik avammut tuniniaannnginnissamik pisussaaffeqarmat. Missingersorlugi 2012-imi 34,5 tonsit missaanni kapisilinnik pisat nalunaarutigineqarput tunineqarlutillu.

7. Kalaallit Nunaata nunallu Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumaqatigiissusiorfigissaasa akornanni pisassiissutinik agguaneq

Aalisakkanut assigiinngitsunut Naalakkersuisut TAC-nik aalajangiinerisa kingorna Kalaallit Nunaata nunallu Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumaqatigiissusiorfigisaasa akornanni pisassiissutit agguarneqartarput. Pisassiissutinik paarlaasseqatigiinnerat ataani allaaserineqar-poq. Agguaneq aamma ilanngussami 1-imi takuneqarsinnaavoq.

7.1. EU

EU-mut aalisarnermik peqatigiinneq pillugu isumaqatigiissutit Kalaallit Nunaata aalisarneq pillugu isumaqatigiissutaani pingaarnersaavoq. Isumaqatigiissut isumaqatigiissummut ilassut aqutugalugu immersorneqartarpoq. 1. januar 2007-imi ukiunut arfinilinnut EU-mut isuma-qatigiissut kingulleq atuutilerpoq. Isumaqatigiissummi pisassiissutit Kalaallit Nunaata EU-mut tunisaasa annertussaata allaqqapput. Aningaasatigut taarsiissutit Kalaallit Nunaat aalisar-sinnaatitaanermut ukiumut 135 millioner kr. missaanni akilerneqartarpoq.

Tabeli 9: EU-p Kalaallit Nunaata kitaani aalisarsinnaatitaanera 2007-2012 (tonsit)

Aalisakkat	Nuussereernerup kingorna EU-mut pisassiissutit	Isumaqatigiissut naapertorlugu EU-mut pisassiissutit
Qalerallit Kitaata kujataani	1.850	2.650
Raajat	4.000	4.000
Nataarnat	125	200
Saattuut	500	500

Kalaallit Nunaata kitaani pisassiissutit amerlassusissaattut isumqatigiissutinit tabelimi 9-mi takuneqarsinnaasunit qalerallit 800 tonsit Norgemut nuunneqarput. Aammattaaq nataarnat 75 tonsit Norgemut nuunneqarput. Saattuanik pisassiissutit 2006-imiilli EU-p atornikuunngilai, kisiannili angallat EU-meersoq Kalaallit Nunaata kitaani pisassiissutinit 2012-imi aalisarluni misilippaa, kisiannili piniarnermi atortunik teknikikkut ajornartorsiuteqarneq aalisarnerlu kingusinaartumik aallartinneqarnera pissutigalugit pisaqartoqanngilaq.

Tabeli 10: EU-p Tunumi aalisarsinnaanera 2007-2012 (tonsit).

Aalisakkat	Nuussereernerup kingorna EU-mut pisassiissutit	Isumaqatigiissut naapertorlugu EU-mut pisassiissutit
Qalerallit	5.496	6.320
Raajat	5.100	8.000
Nataarnat	1.125	1.200
Ammassaar	56.364	56.364

Tunumi pisassiissutinit tabeli 10-mi allaqqasunit qalerallit 824 tonsit, raajat 2.900 tonsit aamma nataarnat 75 tonsit Norgemut nuunneqarput. EU-mut ammassannik pisassiissutinit Islandimut nuussisoqartarunnaarnikuuvoq.

Tabeli 11: Kalaallit Nunaata kitaani Tunumi EU-mut pisassiissutit (tonsit).

Aalisakkat	Nuussereernerup kingorna EU-mut pisassiissutit	Isumaqatigiissut naapertorlugu EU-mut pisassiissutit
Saarullit	2.000	2.000
Suluppaakkat ikerinniarsirotoq	3.727 (Qalorsuarnik aalisarneqassapput)	4.200
Suluppaakkat suffisartut	1.200	1.800
Saniatigut pisat	2.180	2.300

Tabeli 11-mi pisassiissutinit Kalaallit Nunaata kitaani Tunumilu aalisarneqarsinnaasunit suluppaakkat 1.500 tonsit aamma imminguit 120 tonsit saniatigut pisanut pisassiissutit EU-p Norgemut nuuppai.

7.2. Savalimmiut

Savalimmiormiut Kalaallit Nunaata imartaani aalisartarnera annikitsuarsuuvoq. Kalaallit Nunaata Savalimmiullu akornanni 2012-imut isumaqatigiissummut ilassutitut isumaqatigiissutaat naapertorlugu angallatit Savalimmiuneersut pisassiiffimmi Baffinip Kangerliumanersuani avannaata kitaani 68°N avaannani qalerallinnik 100 tonsinik aalisarsinnapput. Savalimmiut aamma Kalaallit Nunaata avannaani aalisakkanik assigiinngitusnik misileraallutik 2012-imi aalisarsinnaapput, tassunga ilanngullugit raajat 100 tonsit aamma Tunumi saarullit, tingut-tuut qeeqqallu 255 tonsit, pisassiissutillu taakku 2011-mut saniullugit 20 tonsinik ikileriarput.

Tassunga ilanngullugu Savalimmiut misileraalluni saarullinniarnermut katillugit annerpaamik 275 tonsiusunut atatillugu nataarnanik qalerallinnillu saniatigut pisassanik pisassinneqarpoq.

Savalimmiunut Kalaallit Nunaata imartaani pisassiissutininut taarsiullugu ningittagarsuummut Kalaallit Nunaanneersumut Savalimmiut imartaani aalisakkanik naqqasiortunik misileralluni ineriartortitsillunilu aalisarnermut ulluni aalisarfiusuni 60-ini aalisarsinnaavoq. Kalaallit Nunaat tamassuma saniatgiut atlanto-skandisk ammassassuarnik 2.350 tonsinik pisassinneqarpoq aammalu Savalimmiut imartaani bláhvillinginik NEAFC-imi pisassiissutininik 2.000 tonsinik aalisarsinnaalluni.⁶

7.3. Norge

Kalaallit Nunaata Norgellu akornanni isumaqatigiissumut 2012-imut ilassutikkut angallatit Norgemeersut Kalaallit Nunaata imartaani 2012-imi arlalinnik pisassaqqarpoq, taakkulu tabelimi 12-imi takuneqarsinnaapput.

Tabeli 12: Norgep Kalaallit Nunaata eqqaani 2012-imi pisassai (tonsit).

Aalisakkat	Nuusereernerup kingorna Norgemut pisassiissutit	Isumaqatigiisut malillugu Norgemut pisassiissutit
Kalaallit Nunaata kitaa		
Qalerallit Kitaata kujataani	900	900
Nataarnat	75	0
Tunu		
Qalerallit	2.023	275
Raajat	2.900	0
Suluppaakkat, naqqasiortut	400	400
Suluppaakkat, ikerinnarsiortut	1.800	300
Nataarnat	235	160
Saniatigut pisat	270 annerpaamik 10 %	150
Kalaallit Nunaata kitaani Tunumilu katillugit		
Saarullit	750	750
Suluppaakkat, ikerinnarsiortut	1.800	300
Saniatigut pisat	270 annerpaamik 10 %	150

Tassunga ilannguneqarpoq Norge Kalaallit Nunaata, Norgep Islandillu ammassaat pillugit isumaqatigiisutaat malillugu ammassannut inaarutaasumik TAC-mit 765.000 tonsiusumit 8 %-inik aalisarsinnaanera.

Norgemut pisassiissutininut taarsiutitut Kalaallit Nunaat Barentshavemi saarullinnik 3.200 tonsinik, kullerininik 1.050 tonsinik sejinillu 1.000 tonsinik aalisarsinnaavoq. Tamassuma saniatigut saniatigut pisassatut katillugit 260 tonsinik pisassiissoqarpoq.

7.4. Ruslandi

Kalaallit Nunaat Ruslandimut pisassanik aamma paarlaasseqatigiittarpoq. Isumaqatigiissumut 2012-imut ilassut malillugu angallatit Ruslandimeersut Kalaallit Nunaata imartaani 2012-imi aalisarnermi arlalinnik pisassaqqarpoq, taakkulu tabeli 13-imi takuneqarsinnaapput.

⁶ Isumaqatigiissumut ilassut 2012: Aalisarnermi apeqqutit pillugit Savalimmiuni Naalakkersuisut aamma Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat akornanni isumaqatigiissummut 27. maj 1997-imeersumut

Tabeli 13: Ruslandip Kalaallit Nunaata eqqaani 2012-imi pisassai (tonsit).

Aalisakkat	Kalaallit Nunaata kitaa
Qalerallit Kitaata kujataani	1.225
Qalerallit Kitaata avannaani	550
Saniatigut pisat	10 %
Aalisakkat	Tunu
Qalerallit	1.375
Sulupaakkat ikerinnarsiortut	1.200
Saniatigut pisat	10 %

Pisassiissutitut taakkununga taarsiullugu Kalaallit Nunaat Ruslandip imartaani saarullinnik 5.000 tonsinik aamma kullerinnik 1.500 tonsinik aamma saniatigut pisassatut 10 %-inik pisassinneqarpoq.

7.5. Islandi

Islandi nunat pingasut Norgep, Islandi aamma Kalaallit Nunaata akornanni ammassaat pillugit isumaqatigiissutaat naaperlugu ukiumi pisassiiviusumi 2011/2012-imi ataatsimut imartami, Jan Mayenip, Islandip aamma Kalaallit Nunaata akornanni ataatsimut ammassaatit 81 %-ianik aalisarsinnaatitaavoq ukiumi pisassiiviusumi 2011/2012-imi inaarutaasumik TAC siusinerusukkat taaneqareersutut 756.000 tonsinut aalajangerneqarpoq.

7. 6 Nunat marluk aamma nunat arlallit suleqatigiinerat

Atlantikup avannaani aalisarneq pillugu suleqatigisanik EU-mik, Norgemik, Savalimmiunik, Canadamk Islandimillu nunat marluk akornanni suleqateqarneq Kalaallit Nunaata naammagisimaarpaa.

Aamma nunarsuup immikkoortuani aalisarnermik aqutsinermi suleqatigiiffinnik NAFO-mik, NEAFC-imik NASCO-millu Atlantikup avannaani nunat tamat imartaanni aalisarnermik kilililersuiffiusunik suleqatigiinermut tamanna aamma atuuppoq.

Nunat marluk nunallu arlallit ataasimiittarnerisa saniatigut 2012-imi aamma Tunup, Islandip Savalimmiullu imartaanni Savalimmiut Islandilu nunat sineriiallit akornanni arlalinnik aamma ataatsimiittoqarpoq, tamassumalu inerneraa Islandip aamma Kalaallit Nunaata aalisarnermi tassani ingerlatsisut anginersaasa akornanni nunat marluk isumaqatigiissusiornerannik.

Ilanngussaq 1: Avataani aalisarneq, 2012 - mut pisassiissutit

	Kol. 1	Kol. 2	Kol. 3	Kol. 4	Kol. 5	Kol. 6	Kol. 7
	Ataatsimut pis.(tons)	Nunakkaarluq Kal.Nun.	pisassiissutit EU	Savalimm	Island	Norge	Rusland
Kitaani							
12)	Raajat	105.000	55.675	4.000			
4) 5)	Qalerallit SV	7.000	2.225	1.850	-	1.700	1.225
	Qalerallit NV	6.500	5.850	-	100		550
	Saattussat	500	-	500			
	Imminnguaq	1.000	1.000	-			-
	Suluppaagaq	1.000	1.000				
5)	Nataarnaq	1.000	800	125		75	
	Qeeraq	1.000	1.000				
	Saniatigut pisat	-	-				annerp 10%
Tunu							
4) 5) 7)	Raajat	12.400	4.400	5.100	-	2.900	
4) 5) 7)	Qalerallit	13.000	5.030	5.496	-	1.099	1.375
	Imminnguaq	1.000	100	-		-	
6)	Itisuup suluppa	8.500	6.300	1.800		400	
5)	Nataarnaq	2.000	640	1.125		235	-
	Qeeraq	1.000	1.000				
1)	Ammassak		24.156	55.000	-	10.074	
	Saarullernaq	10.000	10.000				
	Ammassassuaq	10.000	10.000				
	Saniatigut pisat			-	-	-	annerp 10%
Kitaa Tunulu							
9)	Saarullik	3.200	2.250	2.000	-	750	
4) 5) 6)	Suluppaag, pal	6.900	-	2.700	-	3.000	1.200
8)	Saniatigut pisat			2.300		270	max 10%
Norge							
	Saarullik	2.150	2.150				
	Kullerit	1.050	1.050				
	Sejit N	1.000	1.000				
2)	Saniatigut pisat N	260	260				
11)	Ammassassuit		-				
Rusland							
	Saarullik	5.300	5.300				
	Kullerit	1.500	1.500				
	Saniatigut pisat N	annerp 10%	annerp 10%				
Savalimmiut							
11)	Ammassassuit	2.350	2.350				
Nunat Tamat							
11)	Ammassassuit	2.350	2.350				
	Nunat tamat NEAFS: 2.924 tonsit taakkunannga 217 tonsit Savalimmiut killeqarfiata iluani						
	Raajat						
10)	NAFO-p iluani 3M: Matoqqavog						
	NAFO-p iluani 3L: 1.241 tons Savalimmiomiut peqatigalugit taakkunannga Kal. Nunaannut 212 tons						
	Svalbardimi: Ullut aalisarfisat 450-t						
	Misileraalluni aalisarneq						
3)	Savalimmiuni: Ullut aalisarfiit 60-t						

Nas suiaatit:

- 1) Ammassanut TAC-ugallartoq junimi aalajangersaavigineqassaq atuutissallunilu ukiumut pisassiiviusumut 20. junimiit – ukiup tulliani 30. aprilimut (Tunumi ammassat eqqissimatitaapput maj-junimi). Inaarutaasumik TAC aalajangersarneqassaaq piffissap aalisarfiusup naanerani. Pisassiissutit februar 2012-ip aallartinnerani aalajangersarneqarsimavoq 765.000 tonsinut, piffissamut aalisarfiusumut 2011/2012-mut inaarutaasumik TAC-tut. Tamakkiisumik pisassiissutit Kalaallit Nunaat isumaqatigiissut naapertorlugu 84.150 tonsinik tunineqassaaq. Isumaqatigiissut naapertorlugu Kalaallit Nunaata 56.364 tonsit EU-mut ingerlateqqissimavai, tamatumalu kingorna EU-p 7.965 tonsit Norge-mut nuussimallugit.
- 2) Saniatigooralugu pisarisuukkatut aalisakkanut allanut (suluppaakkanut qalerallinnulu) pisassiissutit 260 tons angullugit Norge-p imartaani aalisarneqarsinnaapput.
- 3) Kalaallit Nunaat Savalimmiut eqqaanni aalisakkanik immap natermiunik ulluni 60-ini aalisarfiusuni aalisarsinnaatitaavoq.
- 4) EU 2012-mut Savalimmiunik isumaqatigiissuteqanngilaq.
- 5) EU-p Norge-mit isumaqatigiissut naapertorlugu qalerallit 800 tonsit, Kitaani nataarnat 75 tonsit, kiisalu Tunup eqqaani raajat 2.900 tonsit, qalerallit 824 tonsit aamma nataarnat 75 tonsit nuussimavai.
- 6) EU-p suluppaakkanut ikerinnarsortunut pisassiissutaa 4.200 tonsiuvoq. EU-mit pisassiissutit NEAFC-imit sumiiffimmi killilersuiffineqartumi aalisarneqarsinnaapput nalunaaruteqartarnissamut kalaallit piumasaqaatit malinneqarpara. Aalisarneq siusinnerpaamik aallartinneqarsinnaavoq 10. maj 2012. Tunumi EU suluppaakkanut 1.800 tonsinik pisassissutaateqarpoq. Pisassiissutit taakku akuleriillugit pisassiissutaapput, tassaallutik immap naqqani umamasuusut Sebastes marinus kiisalu ikerinnarsortut Sebastes mentella.
- 7) Kalaallit Nunaata Savalimmiomiut kilisallutik aamma/imaluunniit ningittagarsortut aalisariutaat ataasiakkaarlugit Tunumi saarullinnik, brose-nik aamma qeqqanik misileraalluni aalisarsinnaatit tarnaipai. Taamatut misileraalluni aalisarnermi tamakkiisumik nataarnanik qalerallinnulu tamakkiisumik saniatigooralugu pisarisuukkat annertunerpaamik katillutik annertussuseqassapput 275 tonsinik. Tamakkiisumik saarullinnik pisat 255 tonsit sinnersimassanngilaat. Tamakkua saniatigut Savalimmiomiut Tunumi misileraallutik aalisarnissamut raajanik 100 tonsinik tunineqarsimapput. Misileraalluni aalisarnermi pisassiissutit ilanngussaq 1-imi ilanngullugit naatsorsorneqarsimannngillat.
- 8) EU-p tamakkiisumik saniatigooralugit pisarisuugassai annertunerpaamik 2.180 tonsinik annertussuseqassapput. 120 tons Norge-mut ingerlateqqinneqarsimapput. Ilanngullugu Kalaallit Nunaata nunat marluk akornanni isumaqatigiissut naapertorlugu saniatigooralugu pisarisuukkat 150 tonsit Norge-mut ingerlateqqissimavai.
- 9) Saarullinnik misileraalluni aalisarnermut atillugu 2012-mi pisassiissutit 5.000 tonsinut aalajanginneqarsimapput, annertussutillu taakku Tunumi aamma Kitaani aalisarneqarsinnaapput. Pinngortitaleriffimmiilli piumasaqaatit suliarineqarsimasut atorlugit.
- 10) Sumiiffik 3M ukiumut pisassiiviusumut 2012-mut aalisarfineqarnissaminut matoqqavog.
- 11) Pisassiissutit Norge-miut, Savalimmiomiut aamma nunat tamalaat imartaani kiisalu Jan Mayen-ip eqqaani aalisarneqarsinnaapput.
- 12) Tamakkiisumik kalaallinut TAC-imit Canada-mut immikkoortinneqarsimapput pisassiissutit annertussutit 3.325 tonsit.

Ilanngussaq 2: Sinerissamut qanittumi aalisarneq, 2012-mut pisassiissutit

Kol. 1
Pisassiissutit katillugit (tons)

Kitaani

Raajat	42.000
Saattuat ¹⁾	2.230
Uiluiit Nuuk	720
Uiluiit Aqajarua ³⁾	-
Uiluiit Attu ²⁾	400
Kujataa - Saqqaq	400
Avannaa - Kangaarsuk	700
Nassuttooq	300
Uiluiit katillugit	2.520
Qalerallit Upernavik	6.500
Qalerallit Uummannaq	6.000
Qalerallit Diskup Tunua	8.000
Kal. Nunaata sinnera	-
Qalerallit katillugit	20.500
Saarulliit	15.000

Nassuiaatit:

- 1) Saattuanik pisassiissutit Kitaani aqutsisoqarfinnut arfinilinnut. agguataarneqarnikuupput.
- 2) Sumiiffiup matoqqasup avataani taamaallaat aalisarneqarsinnaapput.
- 3) Sumiiffik matoqqavoq.